

USA, Atlanta

Nový rok v České a slovenské škole v Atlantě

Milada Boháčková

Vánoční čas utekl jako voda a děti i vyučující se po krátké pauze opět setkali u příležitosti svátku Tří králů, společně se rozloučili s nejkrásnějšími svátky roku a přivítali nový rok. Kašpar, Melichar i Baltazar předali své dary Ježíškovi, společně jsme si zazpívali tříkrálovou koledu a představili si některé české i slovenské zvyky. Velké nadšení vzbudilo zejména posílání lodiček, věštění z pohárů či lití vosku, kdy jsme se všichni přáli jen to nejlepší do nového roku. Naše lodičky z ořechových skořápek se k všeobecné spokojenosti celou dobu držely pevně při sobě a voskové odlitky připomínající nejrůznější zvířátka či předměty denní potřeby vzbuzovaly nejednu zvědavou otázku a loudily úsměvy na tvářích. Nezapomněli jsme ani na tradiční požehnání svěcenou křídou, aby nám ten nový rok přinesl mnoho spokojených žáků, společných zážitků a radosti z poznání.

V rámci prvního novoročního Českého večera jsme zahájili intenzivní přípravy na již 12. ročník Česko-slovenského společenského plesu, který se v Atlantě tradičně pořádá na přelomu února a března. Nejvyšší čas oprášit obleky, nazout taneční střevíce, otestovat, zda po Vánocích ještě zapneme šaty, a roztočit to na tanečním parketu. Začátečníci se naučili základní polkové kroky, zkušenější tanečníci se podělili o své dovednosti a všichni jsme si užili krásné odpoledne plné příjemné zábavy.

USA, Chicago

Leden v České škole TGM

Kristýna Horáčková

První měsíce nového roku bývají v naší škole poměrně klidné. Studená chicagská zima neláká žádné návštěvy a kulturní život si dává pauzu před rušným jarem, které nás čeká. Leden jsme proto věnovali převážně plánování a přípravě akcí, které proběhnou do konce školního roku.

Venkovní chlad ale zároveň přeje online aktivitám. Do kurzů češtiny pro dospělé se na zimní čtvrtletí přihlásilo rekordních 62 studentů. Podařilo se mi pro ně otevřít 9 kurzů, jejichž kapacita se brzy naplnila.

Velkou novinkou je naše spolupráce s Českou zemědělskou univerzitou v Praze, díky které jsme v uplynulých týdnech začali nabízet kurzy pro studenty ve věku 50+.

Jedná se o studium v rámci Virtuální univerzity třetího věku. V nadcházejícím semestru jsou v nabídce kurzy *Pozoruhodný svět hub* a *Genealogie – Hledáme své předky* a o oba je velký zájem. Do virtuální univerzity se přihlásilo již téměř 40 studentů z celých Spojených států.

Také letos pořádám online cyklus workshopů pro učitele. V lednu proběhlo další z našich setkání, a to na téma *Hry a hravé aplikace v online výuce*. Na workshop se zaregistrovalo 29 učitelek a učitelů z celého světa a podle nadšených zpětných vazeb se setkal s úspěchem.

The screenshot shows a Zoom meeting in progress with 12 participants visible in a grid. On the right, a Google Docs document titled '3. lekce' is open. The document contains text about a lesson plan and a table with names and activities.

3. lekce

Eva je ospalá a unavená. Nedělejte to! To nefunguje!
Petr vstává brzy a dělá kávu pro Evu.

KONTROLA DOMÁČÍHO ÚKOLU - ČTĚTE TEXT!

Eva říká: Strádně nerada vstávám brzy! Vstávám obvykle v 10 hodin, ale o víkendy klidně až ve 12. Nikdy nesnídám, jenom piju. Jím až v poledne. Odpoledne jsem obvykle ve škole a učím češtinu. Ráda tančím a cvičím, a tak mám třídu za týden aerobik, z. Večerním obvykle v 9 večer. V noci ještě pracuju na počítači, plánuju lekce a píšu e-maily. Pak se dívám na televizi nebo žu. Moc hlavně historické romány.

Petr říká: Rád vstávám brzy ráno, každý den vstávám už v 6 hodin. Snídám, žu noviny na internetu a piju kávu. V 8 jedu do školy většinou přednášky a semináře. Odpoledne a někdy i večer mám zase školu. Když mám čas, jdu na tenis nebo na fotbal. Taký rák často nakupuju a dělám teplou večeři. Večerním většinou v 7 hodin. Potom se učím, ale když mám čas, rád se dívám na filmy nebo hudbu. Mám rád hlavně akční filmy a techno.

	FRANK	JACOB	MARK
Hraješ rád/a karty?	Ne, Nerad hraju.	Nerad hraju karty.	Nerad hraju karty
Plaveš rád/a?	Ano, rád plavu.	Nerad places.	Rád plavu
Cestuješ rád/a?	Ano, rád cestuju.	Rád cestujes.	Rád cestuju

online lekce se studenty – úroveň Beginners II.

Provozně ekonomická
fakulta

www.vu3v.com

Virtuální univerzita třetího věku *Virtual University of the Third Age*

Czech college courses for adults 50+ are coming to North America!

- Individuální zájmové univerzitní vzdělávání pro osoby **50+** kombinované s volitelnými setkáními či akcemi pořádanými konzultačními středisky v Severní Americe
- Dvojjazyčné studijní materiály (čeština & angličtina)
- 1–2 kurzy/pololetí
- **Kurz obsahuje**
 - 6 videopřednášek
 - Online test ke každé přednášce + závěrečný test
 - Další studijní materiály
- Cena kurzu **97 USD**
- Studijní materiály jsou dostupné během pololetí kdykoliv a odkudkoliv **online**

- Individual interest-based university courses for people aged **50+** combined with optional meetings or events organized by the North American Consultation Centers
- Bilingual study materials (Czech & English)
- 1–2 courses/term
- **The course contains**
 - 6 online videolectures
 - Online test for each lecture + final test
 - Additional study materials
- Course price **97 USD**
- All study materials are accessible **online** throughout the term

Virtuální U3V
PORTÁL VZDĚLÁVÁNÍ SENIŮ

T. G. MASARYK
CZECH SCHOOL

Chorvatsko, Daruvar

Igramo se mi, pridruži se i ti!

Tereza Vlček Klímová

Hrajeme si my, přidej se i ty! Tak zní název projektu zaměřeného na deskové hry, který jsme společně s kolegyněmi z České základní školy J. A. Komenského v Daruvaru pečlivě vytvořily a podaly jej na výzvu Ministerstva školství Republiky Chorvatsko zaměřenou na mimoškolní aktivity. K naší velké radosti se zadařilo! Díky této výzvě jsme tak pro školu získaly grant ve výši nádherných 2594 euro.

V dnešní době plné moderních technologií, sociálních sítí a všudypřítomných online lákadel je hraní klasických deskových her mezi mládeží velmi vzácné a bohužel celé

toto téma je i společensky opomíjeno. Co by však opomíjeno být nemělo, je fakt, že hraní deskových her zastává důležitou roli nejen v rozvoji sociálních a komunikačních dovedností tváří v tvář mezi hráči, ale také podporuje logické a strategické myšlení včetně plánování. Rozvoj těchto dovedností je u žáků v dnešní stále se zrychlující době nesmírně důležitý pro jejich budoucí uplatnění.

Díky této nové mimoškolní aktivitě se žáci postupně seznámí jak s hrami tradičními, tak i s těmi moderními hrami, a to včetně her jazykových. Nyní se tak už všichni těšíme na společné herní odpoledne, které bude věnováno hříčkám českého jazyka. Aneb jak praví staré přísloví, kdo si hraje, nezlobí, proto jsme velice rádi, že se od teď budeme nad pestrými krabicemi deskových her scházet pravidelně.

Chorvatsko, Daruvar

Kurzy českého jazyka – Rijeka, Kaptol, Daruvar

Tereza Vlček Klímová

O český jazyk, jeho bohatou slovní zásobu a specifické gramatické struktury projevují zájem i lidé, kteří od našeho českého centra, Daruvaru, žijí několik desítek, nebo dokonce i stovek kilometrů daleko. A tak se česky učí ať už díky svému původu, rodinným vazbám, lásce k jazykům či pouze ze zvědavosti nebo odhodlání poznávat nové věci dospělí studenti v Kaptolu a v Rijece.

Rijecký kurz pod vedením učitelek vyslaných z České republiky trvá již několik let. Každý měsíc se v prostorách místního českého domu schází skupina devíti zapálených a vzorných studentů. Všichni pak společně konverzují, rozšiřují slovní zásobu, ale také se dobře baví při hraní nejrůznějších her. Od října studenti prošli

lekce zaměřenými na témata jako je například nakupování, Vánoce či moderní technologie. Setkání se vždy nesou v přátelské atmosféře.

V 75 kilometru vzdáleném Kaptolu je kurz češtiny čerstvou novinkou. Zrealizován byl díky předsedovi tamější besedy panu Zdenku Taušovi, který o jeho otevření projevila velký zájem. Přihlášky si podalo celkem 22 studentů, kteří se poprvé sešli v úterý 23. ledna, kdy se již během úvodního setkání hravě naučili základní fráze a taktéž zavítali do tajů české abecedy a dlouhých i krátkých samohlásek.

Další novinkou je kurz českého jazyka pro začátečníky, který se podařilo zrealizovat díky výborné spolupráci s Městskou knihovnou Daruvar. Kurz byl zahájen ve středu 31.1. v počtu 16 účastníků, kteří se již od začátků zdají být velice motivovanými a pilnými studenty.

Všem studentům přeji, ať je jejich motivace stále tak vysoká a především pak, aby si z těchto kurzů odnášeli nejen nově získané vědomosti, ale také milé vzpomínky na společný příjemně strávený čas.

Rijeka

Daruvar

Kaptol

Chorvatsko, Daruvar

Olympiáda v českém jazyce

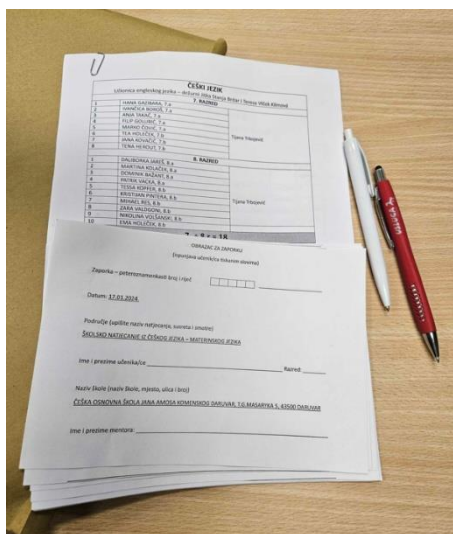
Tereza Vlček Klímová

Ve středu 17.1. byl vskutku zvláštní den. V mnoha učebnách totiž nebylo slyšet ani hlásku. Jediným zvukem, který se třídami nesl, bylo divoké škrábání hrotů propisovaček po papíru. A co se tedy vlastně dělo? 76 žáků českých základních škol totiž poměřovalo své znalosti v rámci Olympiády z českého jazyka.

Rozdělení do 3 kategorií (3. a 4. ročníky, 5. a 6. ročníky, 7. a 8. ročníky) se žáci prokousávali nástrahami spojenými jak s porozuměním textu, tak s pravopisem či teoretickými znalostmi.

Všichni pak napjatě čekali, než s kolegyněmi testy opravíme a vyhlásíme ty nejlepší, kteří následně postoupí do státního kola soutěže, které se bude konat v květnu.

Velice si cením chuti a odvahy všech zapojených žáků, kteří se nebáli čelit záludnostem a hříčkám, jež český jazyk nabízí a s nimiž by si jen těžko poradili i někteří rodilí mluvčí studující na školách v České republice. Všem postupujícím účastníkům velice gratuluji.

Daruvar, Chorvatsko

Odborná porada všech pedagogických pracovníků české menšiny v Chorvatsku Ilona Kirchnerová, Tereza Vlček Klímová

To, že je výuka českého jazyka v Chorvatsku na vysoké úrovni, a to nejen v české škole Jana Amose Komenského a školce Ferdy mravence v Daruvaru, ale i na dalších místech a v dalších úrovních, dokládá mj. odborná porada organizovaná především poradkyní pro výuku v českém jazyce **Jitkou Brdar Stanjovou** a **Svazem Čechů v Chorvatsku**. Letos se konala 26. 1. a každoročně tak uzavíráme první pololetí školního roku. Jak je patrné z názvu, nejedná se pouze o poradu, nebo řekněme schůzi učitelů českého jazyka, knihovníků v českých knihovnách, ale také učitelů, kteří svůj předmět učí v českém jazyce, a to na všech typech školy – od mateřské školky, až po bohemistiku na Filozofické fakultě v Záhřebu. O popularitě této události svědčí také to, že se udržela v on-line formě i za časů corony a minulý rok poprvé a letos opakovaně ji navštívil také velvyslanec České republiky v Chorvatsku Milan Hovorka.

V úvodní, řekněme statistické části, jsme se dozvěděli vše podstatné o počtu žáků v učebních modelech A, B a C, o tom, kteří kolegové přibyli do pedagogického sboru a kteří z různých důvodů řady pedagogů opustili a jaké akce související se školou obecně chystá Svaz Čechů v Chorvatsku a nakladatelství a vydavatelství Jednota a

jak bude probíhat Měsíc mateřského jazyka, který se každoročně koná v únoru a přináší mnoho zajímavých přednášek a akcí. Následovala přednášková část, kterou uvedla on-line **Mgr. Petra Jirásková** (Ústav jazykové a odborné přípravy UK) svým příspěvkem **Fungování paměti a učení** a do které jsme se zapojily také my, jako učitelky u české krajanské komunity v Chorvatsku.

Mým tématem je již delší dobu jednak zážitková pedagogika jako celek a v rámci mého oboru skvěle využitelné tvůrčí psaní. Můj příspěvek nesl název **Kreativita hrou** a zaměřila jsem se v něm na to, jak probouzet kreativitu v sobě i v žácích a jak pracovat s propojováním jednotlivých oborů nebo předmětů ve škole. Na závěr jsme si zkusili i několik praktických cvičení. Kolegyně **Tereza Vlček Klímová** ve svém příspěvku **Deskové hry (nejen) při výuce jazyků** představila velké množství deskových her (např. *Dixit*, *Tik tak bum* apod.), se kterými lze kvalitně pracovat v hodinách a rozvíjet tak jazykové kompetence studentů. Samozřejmě jsme si mohli všechny hry, o kterých hovořila prohlédnout a vyzkoušet hned na místě.

Všechno, co jsme se v rámci porady dozvěděli bylo přínosné a jistě nás to obohatilo. Ale myslím si, že by se mnou všechny kolegyně a všichni kolegové souhlasili, když řeknu, že nejlepší na celé akci je to, že se všichni sejdeme na jednom místě a na živo.

Odborná porada všech pedagogických pracovníků české menšiny 2024

Tři králové v Kruščici

6. ledna proběhly v Kruščici tříkrálové obchůzky. Místních chlapců splňujících podmínky (mít české kořeny, mluvit česky, chodit do kostela) pro pochůzky ubývá, proto se tento rok poprvé účastnil jeden mimokruščický král – Joži Bužek z Českého Sela. Obchůzka tří králů je v Srbsku unikát – každoroční tradice se udržela pouze v Kruščici a místním patří obdiv za to, že zorganizovali setkání tří chlapců, kteří se naučili společně koledovat a od šesté ráno do čtvrté odpoledne obcházel všechna česká, a i některá srbská stavení. Koledování je v českém jazyce. Místní rodiny se domluví, kdo zajistí chlapcům snídani a kdo oběd. Vybrané peníze se rozdělí mezi koledníky a větší díl putuje do kostelní pokladny na potřeby farnosti.

„Čeština v terénu“ – nakupujeme

V rámci výuky českého jazyka ve Škole Plus jsem realizovala výukový projekt s názvem „Čeština v terénu“ zaměřený na zvládnutí slovní zásoby potřebné pro základní nakupování potravin a předmětů denní potřeby. Projekt byl realizován v rámci tří vyučovacích jednotek. Dvě jednotky proběhly „v terénu“, jedna ve třídě. Žáci měli možnost procvičit slovní zásobu přímo v obchodě a vytvořit si vlastní nákupní seznam v češtině. Během další vyučovací jednotky jsme pracovali s českými bankovkami a mincemi (verze z papíru pro výuku a čokoládové české mince). Žáci se naučili rozpoznat české peníze, dozvěděli se, co znamenají obrázky, znaky a symboly na nich a vyzkoušeli si, kolik stojí určité potraviny v Česku za českou měnu a kolik v Srbsku za dináry. Vyvrcholením projektu bylo navštívení nejbližšího obchodu, kde žáci plnili nákupní košík dle předem připraveného seznamu. Jednalo se o velmi zábavnou a užitečnou hru, během které si děti osvojily nejen slovní zásobu, ale také povědomí o

cenách a sortimentu zboží. Do nákupní hry se zapojili i rodiče. Všichni účastníci byli obdarováni drobnými sladkostmi a českými čokoládovými mincemi.

Hry od DZS v mateřské škole v Kruščici

Od ledna máme pro výuku k dispozici nové materiály zakoupené Domem zahraniční spolupráce. Pro dospělé studenty nové učebnice a pro děti řadu her. V mateřské škole jsme měli příležitost využít pexesa (např. oblečení, zvyky a tradice během roku) a také písničky a říkanky od Albi tužky. Děti mají velmi dobrou českou slovní zásobu (přestože část z nich je srbského původu) a naučily se několik českých písniček a básniček. Z nových materiálů byly nadšeny.

Svatý Sáva v Kruščici

Na Štědrý den Češi v Kruščici a nejbližším okolí pečou postní vdolky. Jedná se o základní kynuté těsto na chléb, ze kterého se dělají placky. Ty se pak pečou přímo na kamnech. Tento zvyk se rozšířil i do srbských rodin. V den svátku svatého Sávy (27.1.) je srbským zvykem péct preclíky. České rodiny přijali tuto tradici od Srbů a mimo „peréce“ připravují i další pokrmy vázané k tomuto svátku. Ve škole je bohatý program s písněmi a recitací a na hodinách češtiny tento svátek nelze nezmínit. Pro mnohé je tím nejvýznamnějším v roce.

Předávání katolických kalendářů v Kruščici

Mezi krajaný je početná skupina „tetiček a strýčků“, kteří na výuku češtiny většinou nechodí, ale pro práci učitele a udržení české identity jsou nepostradatelní. Většinou se jedná o postarší krajaný, kteří mluví nádhernou češtinou, znají velmi dobře české tradice a zvyky a poctivě je dodržují. Učitel češtiny od nich může čerpat mnoho inspirace i materiálů o historii a jazyku Čechů v Banátu. Dům zahraniční spolupráce splnil velké přání místních – mít v každé české domácnosti katolický kalendář. Pro většinu krajanů má kalendář vekou váhu. Za všechny krajaný ze srdce děkujeme za dárek, který budeme mít celý rok denně před očima jak v Kruščici, tak Bele Crkvi, Českém Sele, Vršci i Gáji.

S češtinou mezi nejlepší malé fotbalisty Srbska

Z hraní fotbalu po hodině češtiny se postupně vyklubala účast ve Vojvodinské lize žáků a díky pravidelným tréninkům a také zajímavosti, že česká menšina má svoje fotbalové družstvo, dostali krušičtí nabídku k účasti v Minimaxi lize dětí. Minimaxi liga je projekt Srbského fotbalového svazu, ve kterém hrají nejlepší žákovské týmy na Balkáně. Hraje se ve velkých sportovních halách a ty nejlepší čeká velké finále v Bělehradě. Je nám ctí, že se ve Vršci v hale Milenium pro čtyři a půl tisíce diváku prohání hráči v českých dresech. A k fotbalovému dobrodružství patří i společné cestování a zasloužený oběd po zápase.

